

Kerst met kleuters

Suggesties voor activiteiten rondom kerst

Terwijl hier en daar nog wat achtergebleven pepernoten liggen, wordt op veel scholen de kerstboom alweer naar binnen gedragen. Dat vraagt veel flexibiliteit van kleuters. Nog 'vol' van de sinterklaasviering, zowel letterlijk als figuurlijk, wordt van hen verwacht dat zij snel omschakelen naar een feest met een heel ander karakter. In dit artikel vindt u praktische tips om kinderen actief bij de voorbereidingen van kerst te betrekken, onder andere met behulp van boeken.

'Kerstfeest in de klas'

Het boek Kerstfeest in de klas van Nannie Kuiper (Ploegsma) beschrijft op rijm hoe kleuters zich samen met de juf voorbereiden op het naderende kerstfeest: Zij kopen een boom en versieren de klas met zelfgemaakte slingers.

Ook bakken ze koekjes. En ze spelen zelfs 'rendiertje' als juf een arrenslee voor hen heeft gemaakt. Voor het kerstdiner worden de tafels feestelijk versierd en dan, als het donker is, vieren zij kerstfeest.

De klas versieren

Introduceer het boek op het moment dat de kinderen hun belevenissen van pakjesavond hebben verteld en de sinterklaasversierselen zijn opgeruimd.

- Toon de voorkant van het boek en laat de kleuters vertellen wat zij zien.
- Wat weten de kinderen zelf over het kerstfeest te vertellen?
- Maak een woordweb van woorden die met kerst te maken hebben, en bespreek ze. Bijvoorbeeld: advent, ster, bal, engel, stal, enzovoort.
- Kunnen ze ook woorden bedenken die beginnen met kerst? (kerst-boom, -bal, -kaart, -wens, -krans).

Na het voorlezen van het verhaal kunt u de wensen van de kinderen inventariseren ten aanzien van versieringen en activiteiten:

- Wat vinden zij van de versieringen in het boek en hoe willen ze hún klas versieren?
- Wordt alles zilver- of goudkleurig, of willen ze juist een bont versierde boom?
- Hangen ze alleen ballen, klokjes, stro-figuren en engeltes in de boom, of wordt het een 'muziekboom' met zelfgemaakte fluitjes, trommels en trompetten van aluminiumfolie?

Laat zien welke kerstversieringen beschikbaar zijn en bespreek wat er gemaakt moet worden. Geef ieder groepje de verantwoordelijkheid voor het versieren van een deel van het lokaal. Benoem de kerstversieringen en schrijf ze in het woordweb: slinger, piek, engelenhaar, lint, enzovoort.

Sterren maken

Op de schutbladen van het boek zijn verschillende sterren te zien waardoor de kinderen zich kunnen laten inspireren.

- Waarom horen sterren en lichtjes bij kerst?
- Geef de kinderen wit, geel, zilver- en goudkleurig papier. Daarvan kunnen ze sterren vouwen of ze kunnen er sterren uitknippen. Met een prikpen kunnen mooie randjes of versieringen worden aangebracht.
- Kleine sterren kunnen worden gemaakt door voorzichtig de aluminium houdertjes voor waxinelichtjes open te knippen.

Een arrenslee maken

Verander de trekkar in een arrenslee. Maak de 'cabine' van een grote doos of stuk karton, en knip er deuren in.

- Laat de kinderen de slee mooi beschilderen.
- Een rendiergewei is eenvoudig te maken van een brede kartonnen strook waaraan met stevig tape dunne takjes of stukjes bruin chenilledraad worden bevestigd.

Zet buiten of in het speellokaal een parcours uit met hindernissen waar de arrenslee omheen moet rijden, en stopplaatsen waar (nep)cadeaus kunnen worden uitgeladen.

Nog leuker is het om twee arrensleeën te maken, zodat er een wedstrijd gereden kan worden. Wie heeft als eerste alle pakjes bezorgd?

Rubriceren

Het zoekboek met beeldraadsels: Ik zie, ik zie... een boek vol kerst van Walter Wick & Jean Marzollo (Ploegsma) staat vol met plaatjes over kerst.

- Leg voorwerpen op een tafel en laat de kinderen vertellen welke voorwerpen bij elkaar horen en waarom.

Kerstmarkt

Organiseer een kerstmarkt en vraag of alle klassen daaraan willen bijdragen.

- Maak kleine kerst artikelen die verkocht kunnen worden, en kies een mooi doel voor de opbrengst.
- Plaats alles op tafels en schakel ouders in bij het versieren van deze 'kraampjes'.
- Verkoop lootjes met kerstraadsels. Degene die alle antwoorden goed heeft, kan een prijs winnen.
- Laat bezoekers raden hoeveel kerstballen er in een vaas zitten.
- Speel het spel Mikado met kaarsen.

Tijdens de kerstmarkt kan men luisteren naar een groepje kinderen dat kerstliedjes zingt, daarbij begeleid door kinderen die slaginstrumenten bespelen. Natuurlijk is er ook een grote pan warme chocolademelk met zelfgemaakte koekjes. En wie wil, kan een ritje maken op de mooi versierde arrenslee, getrokken door twee kinderen die zijn verkleed als rendier.

Artikelen voor de kerstmarkt

- kerstkaarten
- dennenappels, opgevuld met bolletjes- of kussentjesmos
- beplakte bloempotjes
- waxinelichthouder van gips (gegoten in het onderste deel van een leeg melkpak)
- kaarsen, beplakt met figuren van gekleurde was
- kerstballen van draad (ballonnetjes omwikkeld met draad en behangplaksel)
- mandarijnen met kruidnagels
- versierde glazen potjes met waxinelichtjes

Koekjes bakken

- Maak deeg van bloem, boter, basterdsuiker en een snufje zout. Rol het uit en steek er met vormpjes sterren of andere kerstfiguren uit. Druk er met een rietje een gaatje in en bak de koekjes in de oven. Bestrooi de koekjes met poedersuiker of versier ze met natuurlijke kleurstoffen.
- Hartige koekjes kunnen gemaakt worden door twee plakjes bladerdeeg op elkaar te leggen en daar een ster of kerstklok uit te knippen of te snijden. Bestrooi ze met sesamzaad of geraspte kaas.

Hang de koekjes aan een mooi lintje in de kerstboom, of bied ze te koop aan op de kerstmarkt. Verpak de koekjes in zakjes van cellofaanpapier:

- Knip vierkantjes van 20 x 20 cm en vouw er puntzakjes van.
- Plak de zijkant dicht met plakband en bindt de zakjes dicht met cadeaulint.

Kerstverhaal

Als zo vlak na het vertrek van Sinterklaas de kerstman verschijnt, kan dat voor jonge kinderen verwarrend zijn. In veel boeken over kerst speelt de kerstman een belangrijke rol. U kunt er echter ook voor kiezen het traditionele kerstverhaal te vertellen. Behalve kinderbijbels zijn er ook (prenten)boeken waarin het kerstverhaal wordt verteld en ondersteund met duidelijke illustraties. Een aantal titels vindt u hiernaast. Tevens vindt u boeken die goed aansluiten bij de kerstgedachte, bijvoorbeeld: samen delen, liefde, kerstwensen.

Kerstmaal

In het boek Kerstfeest in de klas wordt het kerstfeest gevierd met een heus kerstdiner. Na het voorlezen of vertellen van een verhaal kunt u afsluiten met een gezamenlijke maaltijd. Maak hiervoor placemats of een mooi tafelkleed.

- Knip kerstfiguurtjes uit rubber en plak die op blokjes.
- Stempel de figuren met verf op damastpapier of op een rechthoekig vel (A3-formaat) en lamineer dit.
- Print het menu op gekleurd papier en laat de kaart door de kinderen versieren.

Auteur: Irma Land

Conceptontwikkelaar educatieve projecten

Boeken over kerst

- **Het Kerstverhaal**
Petra en Tom Rosenberg
Christofoor
Het kerstverhaal in beeld d.m.v. handgemaakte poppen.
- **Het kerstverhaal (boek en cd)**
Margot van Schie en Femke Bouwer
SWP
- **Kerstverhaal**
Mieke van Hooft (Holland)
Het klassieke kerstverhaal in eenvoudige bewoordingen op rijm.
- Het verhalenboek **Kerstmis in de sneeuw**
De Vier Windstreken
- Het verhaal 'De ezel en de os'
Loek Koopmans
Het kerstverhaal door de ogen van de ezel en de os.
- Het verhaal 'Een bijzonder kerstgeschenk'
Alessandra Roberti
Het kerstverhaal vanuit de beleving van Mirjam, de vierjarige dochter van de herbergier in Bethlehem.
- **Het kind in de stal**
Jane Ray
Christofoor
Een kunstzinnig boek met kerststal.
- **Het kindje in de stal**
Liesbeth Slegers
Clavis
Eenvoudige versie van het kerstverhaal.

Boeken over de kerstgedachte

- **Ella's Kerstwens**
Kate Westerlund
De Vier Windstreken
Thema: delen is geven.
- **Lola is een prinses**
Carl Norac
Gottmer
Iets van jezelf weggeven.
- **Op zoek naar Kerstmis**
Peggy van Gurp
Clavis
Lief zijn voor elkaar.
- **We zoeken een ster (cd)**
SGO
20 nieuwe kerstliedjes.